

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van artikel 3 van het besluit van de Vlaamse regering van 16 september 1997 betreffende de controle op de inschrijvingen van leerlingen in het secundair onderwijs of in het stelsel van leren en werken en van artikel 3 van het besluit van de Vlaamse regering van 12 november 1997 betreffende de controle op de inschrijvingen van leerlingen in het basisonderwijs.
- Principiële goedkeuring

1. INHOUDELIJK

1.1. Algemeen

De huidige regelgeving omtrent de bekendmaking van de leerplicht stelt dat het Agentschap voor Onderwijsdiensten (hierna: AGODI) uiterlijk vijftien kalenderdagen vóór de aanvang van het schooljaar alle ouders via de geschreven pers of via de audiovisuele media aan de leerplicht herinnert. Hierbij moet AGODI de ouders wijzen op:

- 1° het bestaan van de leerplicht voor hun kinderen en hun verantwoordelijkheid terzake;
- 2° hun vrijheid om voor hun kinderen te kiezen voor huisonderwijs of onderwijs in een school of instelling;
- 3° de formaliteiten die bij een keuze voor huisonderwijs vervuld moeten worden;
- 4° hun vrijheid om, bij de keuze van onderwijs in een school of instelling, zelf een school- of instellingkeuze te maken;
- 5° hun verplichting om, bij de keuze voor onderwijs in een school of instelling, ervoor te zorgen dat hun leerplichtige kinderen als leerling van een school of instelling zijn ingeschreven en die school of instelling regelmatig bezoeken;
- 6° de wijze waarop zij vrijstelling van leerplicht kunnen verkrijgen voor hun gehandicapte kinderen.

Sinds 2007 worden de ouders op het bestaan van de leerplicht en hun rechten en plichten gewezen via een advertentie in enkele Vlaamse kranten. Voor het schooljaar 2017-2018 was dit het Laatste Nieuws (16/08/2017) en de Metro (11/08/2017). Daarnaast wordt de advertentie via twitter (<https://twitter.com/onderwijs.vl>) en Facebook (<https://www.facebook.com/OnderwijsVlaanderen/>) verspreid.

Er wordt vastgesteld dat de communicatie via de Vlaamse kranten de beoogde doelgroepen niet bereikt. AGODI heeft een ruime ervaring met het uitvoeren van de leerplichtcontrole. Er wordt vastgesteld:

- dat de meeste ouders op de hoogte zijn van het bestaan van de leerplicht en dat ouders van kinderen die niet aan de leerplicht voldoen, weten dat ze onwettig handelen. De weinige ouders die niet op de hoogte zijn van het bestaan van de leerplicht (bv. nieuwkomers, rondtrekkende bevolking,...), worden niet via advertenties in Vlaamse kranten bereikt. Hier zijn meer aangepaste communicatiemiddelen en begeleiding nodig. Zo leidt het Agentschap Integratie en Inburgering, in samenwerking met gemeenten en lokale besturen, ouders van nieuwkomers toe naar het onderwijs.
- dat kiezen voor huisonderwijs een bewuste en weloverwogen keuze is. Ouders die hiervoor kiezen informeren zich doorgaans goed over hun rechten en plichten. Een advertentie in een krant heeft voor die doelgroep geen meerwaarde.
- dat ouders die kiezen voor collectief huisonderwijs vaak niet op de hoogte zijn van de te vervullen formaliteiten. Sinds schooljaar 2016-2017 kunnen de organisatoren van collectief huisonderwijs een gemeenschappelijke verklaring van huisonderwijs indienen zodat voor die doelgroep een communicatie via de pers niet langer nodig is.
- dat ouders met een zwaar gehandicapt kind meestal goede contacten hebben met organisaties voor personen met een handicap. Die organisaties zijn doorgaans goed op de hoogte van de manier waarop ouders een vrijstelling van de leerplicht kunnen verkrijgen. Voor die doelgroep is een advertentie in een krant overbodig.

1.2. Huidige regelgeving

- Besluit van de Vlaamse regering van 16 september 1997 betreffende de controle van de inschrijvingen van leerlingen in het secundair onderwijs of in het stelsel van leren en werken.. Art. 3.

Uiterlijk vijftien kalenderdagen vóór de aanvang van elk schooljaar herinnert het Agentschap voor Onderwijsdiensten via de geschreven pers of via de audiovisuele media alle ouders aan de leerplicht.

De ouders worden hierbij gewezen op :

- 1° het bestaan van de leerplicht voor hun kinderen en hun verantwoordelijkheid terzake;
- 2° hun vrijheid om voor hun kinderen te kiezen voor huisonderwijs of onderwijs in een instelling;
- 3° de formaliteiten die bij een keuze voor huisonderwijs vervuld moeten worden, onder meer de mededeling aan het Agentschap voor Onderwijsdiensten zoals bedoeld in artikel 10ter.;
- 4° hun vrijheid om, bij de keuze van onderwijs in een instelling, zelf een instellingkeuze te maken;
- 5° hun verplichting om, bij de keuze voor onderwijs in een instelling, ervoor te zorgen dat hun leerplichtige kinderen als leerling van een instelling zijn ingeschreven en die instelling regelmatig bezoeken. Als de instelling waarin wordt ingeschreven een centrum voor deeltijds beroepssecundair onderwijs of een centrum voor vorming van zelfstandigen en kleine en middelgrote ondernemingen is, dan komt daarbij ook hun verplichting ervoor te zorgen dat hun leerplichtige kinderen aan de voorwaarde van werkplekieren voldoen;
- 6° de wijze waarop zij vrijstelling van leerplicht kunnen verkrijgen voor hun gehandicapte kinderen.

- Besluit van de Vlaamse regering van 12 november 1997 betreffende de controle van de inschrijvingen van leerlingen in het basisonderwijs..

Art. 3.

Uiterlijk vijftien kalenderdagen vóór de aanvang van elk schooljaar herinnert het Agentschap

voor Onderwijsdiensten via de geschreven pers of via de audiovisuele media alle ouders aan de leerplicht.

De ouders worden hierbij gewezen op :

- 1° het bestaan van de leerplicht voor hun kinderen en hun verantwoordelijkheid terzake;
- 2° hun vrijheid om voor hun kinderen te kiezen voor huisonderwijs of onderwijs in een school;
- 3° de formaliteiten die bij een keuze voor huisonderwijs vervuld moeten worden, onder meer de mededeling aan het Agentschap voor Onderwijsdiensten zoals bedoeld in artikel 10ter;
- 4° hun vrijheid om, bij de keuze van onderwijs in een school, zelf een schoolkeuze te maken;
- 5° hun verplichting om, bij de keuze voor onderwijs in een school, ervoor te zorgen dat hun leerplichtige kinderen als leerling van een school zijn ingeschreven en die school regelmatig bezoeken;
- 6° de wijze waarop zij vrijstelling van leerplicht kunnen verkrijgen voor hun gehandicapte kinderen.

1.3. Tekstvoorstel

AGODI stelt vast dat de advertenties in kranten de beoogde doelgroepen niet bereiken en dus overbodig zijn. Daarom wordt voorgesteld om de verplichting om over de leerplicht via de geschreven pers te communiceren die voorkomt in artikel 3 van de te wijzigen besluiten, af te schaffen. Deze afschaffing is ook kostenbesparend (zie punt 2).

Daarentegen komt de communicatie via sociale media tegemoet aan de tijdsgeest van digitalisering. Daarom wordt voorgesteld om in datzelfde artikel 3 het woord “audiovisuele” te vervangen door het woord “sociale” media. Hiermee wordt de bestaande praktijk om via Twitter en Facebook te communiceren, bevestigd. Bovendien communiceert het beleidsdomein thans ook ruimschoots over de leerplicht via de onderwijswebsite (<https://onderwijs.vlaanderen.be>).

2. WEERSLAG OP HET VOORSTEL VAN BESLISSING OP DE BEGROTING VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

Voor de bekendmaking via de geschreven pers van de verplichtingen inzake leerplicht is er jaarlijks een bedrag van 15.000 euro voorzien. Bij het vervallen van die verplichting komt dit bedrag dus vrij. AGODI stelt voor om dit bedrag te herbestemmen en toe te voegen aan de AGODI-middelen die begroot worden om de bouw en het onderhoud van de nieuwe leerplichtapplicatie in Discimus mogelijk te maken. Hierdoor blijven de middelen aangewend in de oorspronkelijke geest, namelijk de opvolging van de leerplichtwetgeving.

Het gunstig advies van de Inspectie van Financiën werd verleend op 31 mei 2018. Het begrotingsakkoord werd verleend op 11 juni 2018.

3. KWALITEIT VAN DE REGELGEVING

Het ontwerp van besluit werd voor taal- en wetgevingstechnisch advies voorgelegd en waar nodig aan dit advies (nr. 2018/215 van 25 mei 2018) aangepast.

Het voorstel van beslissing vereenvoudigt de procedure van de bekendmaking van de verplichtingen inzake de leerplicht. Het dossier behoeft geen RIA.

4. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE LOKALE BESTUREN

Het voorstel heeft geen weerslag op de financiën van de lokale besturen, noch op personeelsvlak, noch op het vlak van de werkingsuitgaven, de investeringen en schuld, en de ontvangsten.

5. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP HET PERSONEELSBESTAND EN DE PERSONEELSBUDGETTEN

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op het personeelsbestand en op het personeelsbudget, zodat het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor het algemeen beleid inzake personeel en organisatieontwikkeling, niet vereist is.

6. VOORSTEL VAN BESLISSING:

De Vlaamse Regering beslist:

1° haar principiële goedkeuring te hechten aan het bovengenoemd ontwerp van besluit;

2° de Vlaamse minister, bevoegd voor het onderwijs:

te gelasten over voornoemd ontwerp van besluit het advies in te winnen van de Raad van State, met verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van dertig dagen, zoals bepaald in artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State.

De viceminister-president van de Vlaamse Regering,
De Vlaamse minister van Onderwijs,

Hilde CREVITS